

RITUÁLY SMRTI

AUTORSKÁ ZPRÁVA

Základní koncepce

Tématika smrti se týká všech bez rozdílu kultury, vzdělání či věku - před smrtí si stojíme všichni rovni. Přestože ji naši předkové skrz různé tradice přijímali jako součást životního cyklu, stala se smrt v dnešní společnosti tabu. Podle psychologů je jeden z hlavních motivů v pozadí různých negativních emocí právě strach ze smrti. Výstava Rituály smrti může skrz pestré příklady z různých kultur návštěvníkům připomenout, že právě díky kulturním zvykům a rituálům se dá se smrtí různým způsobem vyrovnat a nemusí být nutně pojímána jako něco tragického a negativního.

Tuto myšlenku odráží i hlavní koncept instalace - od pocitu tísnivosti až agrese se skrze rituály dostáváme ke klidu a pokoji...

Prokládání částí s faktickými informacemi, silným vizuálním dojmem i čistě prožitkových dodá návštěvníkům prostor se nadechnout a díky tomu vše lépe vstřebat. Výstava tak jako celek nabízí komplexnější zážitek a možnost užít si ji v různých vrstvách, a tedy různými typy návštěvníků.

Ztvárnění

Silné téma si žádá i silnou atmosféru. Té se dá docílit kompletním pojetím prostoru, s ohledem na dané podmínky ale není nutné tak komplexně řešit celou výstavní plochu. Jádrem instalace proto tvoří několik menších vestavěných prostorů, jejichž základní účel je:

1. vytvořit místa čistě prožitková, která posílí celkový dojem z výstavy.
2. vytvořit místa s koncentrovanou atmosférou k určitým vybraným exponátům a tak k nim návštěvníky více přiblížit.
3. načlenit prostor galerie tak, aby se prodloužila prohlídková trasa a díky tomu mohly jednotlivé exponáty lépe vyznít, což se jeví jako nezbytné zejména s ohledem na zamýšlené množství a rozmanitost exponátů.

Vestavby mají různý charakter v návaznosti na jednotlivé části výstavy:

- vstupní prostor s intenzivním prožitkem - simulující okamžik smrti respektive odloučení, která návštěvníka pomůže vytrhnout z běžné reality a přiblížit k tématu
- vestavba s modely hrobek koncentrující atmosféru během rituálu rozloučení
- tunel umocňující prožitek z přechodu do "jiného světa"
- vestavba s nikami na oltáře posilující klidnou atmosféru místa rozjímání a uctívání odešlých

Technické řešení

Vestavby z jedné strany vymezují prostor pro určitý model či prožitkové místo, ze zadní strany do nich mohou být zapuštěné vitríny z depozitáře Náprstkova Muzea a niky kryté pevným sklem dle potřeby pro atypické exponáty. Veškeré konstrukce tvoří sádkartonové stěny s barevným nátěrem odlišujícím jednotlivé části: od černé respektive temně šedé - u nás běžně uvažované klišé smrti - přes syté barvy značící pestrost a emoce rituálů - až po bílou symbolizující smíření a klid.

Vedle vestaveb instalaci doplňují výstavní stěny na nástěnné exponáty (SDK a sklo nebo jen závěsy - dle konkrétních požadavků). Volně stojící objekty a modely budou chráněny pomocí skleněných vitrín nebo stojících zábran.

Exteriérový poutač volně navazuje na techniky pohřbívání (totem či náhrobky na pilířích), zdůrazněná vertikála symbolizuje propojení mezi zemí a nebem, které rituály smrti vytvářejí. Plocha nesená pilíři má na sobě makety symbolů znázorňující požitky a touhy pozemského života (malované dřevo či tvrzený polystyren). Spodní strana desky s reflexním povrchem odráží návštěvníka stojícího pod ní a připomíná mu jeho vlastní smrtelnost.